

3. Корчевна Н. П. Згуртованість академічної групи як один із показників ефективної роботи куратора. *Актуальні проблеми освіти і науки: досвід та сучасні технології*: матер. заоч. Всеукр. наук.-практ. конф. (21 травня 2020 р.) / за заг. ред. Л. А. Мартинець. Вінниця, 2020. С. 107–111. URL: <https://japon.donnu.edu.ua/issue/view/302> (дата звернення: 15.10.20).
4. Студентське кураторство в дії. *Інформаційна Вінниччина*: веб-сайт. URL: <http://i-vin.info/news/studentske-kuratorstvo-v-diyi-4743> (дата звернення: 05.10.2020).
5. Голубєва М. О., Жулківська А. М. Порівняльна характеристика діяльності куратора академічної групи українського ВНЗ і тьютора британського університету. *Наукові записки НаУКМА*. Сер.: Педагогічні, психологічні науки та соціальна робота. 2012. Т. 136. С. 19–22. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/NaUKMApp_2012_136_5 (дата звернення: 05.10.20).

Мельник О. М., здобувач вищої освіти
факультету хімії, біології і біотехнологій

ДонНУ імені Василя Стуса.

Україна.

Науковий керівник – Зарішняк І. М., канд. пед. наук, доц.,

ДонНУ імені Василя Стуса,

Україна

АНАЛІЗ ПОНЯТТЯ «ТЬЮТОР» У СУЧАСНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ВИЩІЙ ШКОЛІ

Професія тьютор у сучасному світі виникла не так давно, хоча поняття існує протягом багатьох років. Визначаючи поняття «тьютор», звернемося до авторських підходів:

1) педагог-наставник, походить від англійського «tutor» і латинського «tueor», що означає «спостерігаю», «піклуюся» – помічник, наставник студента;

2) викладач-консультант або куратор, який допомагає в організації індивідуального навчання і здійснює організаційно-методичне керівництво дидактичним процесом у межах конкретної освітньої програми;

3) викладач, наставник, який допомагає студентам коледжу, університету найбільш оптимально побудувати освітній процес [1].

Враховуючи ці погляди, можемо трактувати «тьюторство» у вищій школі як засіб індивідуалізації освіти, що передбачає моделювання та створення реальних умов для входження студента у процес освіти, управління власним освітнім напрямом.

Мета роботи – обґрунтувати поняття тьюторства у вищій школі, розкрити сутність поняття «тьютор».

Варто зазначити, що тьютор є центральною фігурою, а тьюторство – офіційно визнаним компонентом системи англійської університетської освіти. Це куратор, опікун, вихователь, індивідуальний науковий керівник студента [2].

Історичним корінням тьюторство завдячує Оксбриджській моделі освіти, з тією різницею, що в Оксфорді усі зазначені функції виконує одна й та сама особа, а в Кембриджі тьютор веде практичні заняття і називається supervisor. У його обов'язки входить контроль за успішністю студентів, їх ставленням до освітнього процесу, формуванням навичок самостійної роботи. Підготовка тьюторів у Великій Британії – спеціально розроблена система, яка дає змогу майбутнім тьюторам опановувати інноваційні особистісно орієнтовані технології для пожиттєвої освіти людини [3].

В українській вищій школі дефініція «тьютор» звучить так: тьютор – особа, що веде індивідуальні або групові заняття із студентами, репетитор, наставник. В університетах зазвичай тьютори – це помічники викладача, наприклад, аспіранти чи студенти старших курсів.

Сьогодні озвучуються думки, ніби тьюторство виникло разом з онлайн-навчанням. Але насправді це поняття було введено ще в XIV столітті. У Британських університетах називають тьюторами тих, хто стежив за відвідуванням курсів і дисципліною. Приблизно у XVIII столітті тьютори університетів Оксфорда і Кембриджа почали виконувати ті функції, які виконують і зараз – стали помічниками та радниками для студентів, складали розклад занять і допомагали з іспитами [4]. Частково такі функції у вітчизняних закладах вищої освіти виконують методисти і викладачі.

Тьютор – це не викладач, це людина, що виконує зовсім інші функції. Головне завдання викладача – наповнити групу студентів знаннями, які передбачено програмою, а тьютор діє інакше. Він визначає інтереси та здібності студента, допомагає скласти індивідуальний освітній план і швидко та ефективно просуватися вперед, використовуючи природню зацікавленість студента. Він – фахівець із розвитку студента, той, хто знає, як ефективно вчитися, та налаштовує процес навчання так, щоб студенти отримували задоволення і позитивні емоції. Тобто, виходячи із навичок, здібностей та бажань студента, допомагає виробити ідеальний план навчання [5].

Теоретичний аналіз вживання поняття «тьютор» у вищій вітчизняній освіті дозволив зробити висновок, що під ним розуміють: по-перше, викладача в ролі помічника, наставника студентів, що керує індивідуальною роботою; по-друге, у багатьох закладах вищої освіти тьютори – це викладачі-куратори, тобто ототожнюється поняття «куратор» і «тьютор»; по-третє, поняттям «тьютор» позначають викладачів розробників онлайн-курсів, які супроводжують онлайн-

навчання студентів. Однак, на нашу думку, правомірніше сказати, що у вітчизняній вищій школі це професія майбутнього, що відрізняється від професії викладача основною функцією – це фахівець із розвитку студента, помічник із вибудовування індивідуальної стратегії кожного здобувача, а відтак – індивідуальний консультант особистісного і професійного зростання. Особливо тьютори затребувані серед студентів-першокурсників. Тьюторство належить до фахового супроводу особистісної навчальної траєкторії здобувачів вищої освіти.

Список використаних джерел

1. Бойко А. М., Дем'яненко Н. М. Тьюторство як модель партнерських відносин викладач–студент. URL: <https://journals.indexcopernicus.com/api/file/viewByFileId/614826.pdf>
2. Бойко А. М. Індивідуальні тьюторські завдання для самостійної роботи студентів II–V курсів (інтегрований курс теорії та історії педагогіки). Київ–Полтава, 2010. 400 с.
3. Гордон Эдвард, Гордон Элайн. Столетия тьюторства. Ижевск, 2008. 321 с.
4. Дем'яненко Н. М. Система тьюторства: актуалізація ретродосвіду Великої Британії для вищої школи України. *Зб. наук. праць. Сер. Пед. Науки / Полтав. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка*. Полтава, 2007. Вип. 5(57). С. 116–122.
5. Дем'яненко Н. М. Тьюторство у вищій школі: від концептуального обґрунтування до впровадження. *Освіта*. 2016. № 13–14 (5708–5709). С. 6.

Melnyk P.,

an applicant of Vasyl Stus' Donetsk National University,
Vinnytsia, Ukraine.

Supervisor – **Zarishniak I.**, Candidate of Pedagogic Sciences (Ph. D.),
Associate Professor, *Vasyl Stus' Donetsk National University*,
Vinnytsia, Ukraine

EMOTIONAL BURNOUT SYNDROME OF A TEACHER AND ITS SYMPTOMS, MECHANISMS OF MANIFESTATION IN PROFESSIONAL ACTIVITY

The problem of emotional burnout syndrome is one of the most significant and acquires special urgency in the work of teachers of higher educational institutions. The author – C. Maslach points out that a burnout is a professional crisis. Emotional burnout is a special form of a person's professional disadaptation, which leads to a decrease in the quality of work, loss of interest in it and even to a change of profession and type of activity. It is the reason of violations of physical and mental health.